

E-kirje komission ehdotuksesta komission päätökseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan soveltamisesta valtiontukeen tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista (SGEI-päätös) (E 93/2025)

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta 20.11.2025

Erityisasiantuntija Sanna Nyyssölä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SGEI-päätös – mikä se on?

- **Kuuluu komission toimivallassa olevaan EU:n valtiontukiregiimiin**
 - Komission mukaan SGEI on: **taloudelliseksi toiminnaksi** määritelty **palvelu** (Service of General Economic Interest), jolla saavutetaan sellaisia **yleisen edun** mukaisia tuloksia, joita **ei samoilla ehdoilla tarjottaisi markkinoilla** ilman julkista väliintuloa.
- **SGEI-päätös määrittelee ehdot, joiden nojalla julkisen palvelun velvoite voidaan asettaa yrityksille ja minkälaista korvausta yritykselle palvelusta maksetaan, mm.:**
 - markkinatilanteen kartoitus → markkinoilla on oltava puute = markkinat eivät pysty tuottamaan ao. palvelua kohtuulliseen hintaan ja laadukkaasti turvaten myös palveluiden alueellisen saatavuuden ja jatkuvuuden
 - palveluvelvoitteesta on laadittava kirjallinen toimeksianto, ja palvelusta maksettavaa korvausta sekä korvauksen valvontaa ja seurantaa säännellään päätöksessä
- **SGEI-päätöksen soveltamisessa jäsenmailla laaja harkintavalta, eikä päätöksen ehdot täyttävästä toimenpiteestä edellytetä komissiolle tehtävää ennakoilmoitusta**
 - Suomessa SGEI-päätöksen mukaisia korvauksia vuonna 2022 yht. n. 161 MEUR ja vuonna 2023 yht. n. 369 MEUR
 - Eniten sovellettu **sosiaaliseen asunnontarjontaan** (n. 125 MEUR v. 2022 ja n. 336 MEUR v. 2023)
 - Sosiaali- ja terveysministeriö ei ole raportoinut soveltaneensa SGEI-päätöstä hallinnonalallaan

Komission esittämät keskeiset sosiaali- ja terveydenhuoltoalaan vaikuttavat ehdotukset

- Mahdollisuus tukea **kriittisiä lääkkeitä** enintään **20 MEUR** vuosittain
 - Perusteluna toimitusvarmuuden parantaminen, jonka osana julkista rahoitusta voisi kohdentaa kriittisten lääkkeiden, niiden vaikuttavien aineiden ja muiden keskeisten tuotantopanosten valmistuskapasiteettiin
 - Kyseessä käytännössä tarkennus voimassa oleviin sääntöihin
 - Suomi pitää tarkennusta **kannatettavana** ja pitää jatkovalmistelussa perusteltuna **saada tietoa** ehdotetun **rajan riittävydestä**
- Selvennys, että vuosittainen enimmäistukiraja on **jäsenmaa- ja palveluvelvoitekohtainen**
 - Käytännössä tarkoittaa, että esimerkiksi kolmen jäsenmaan yritykselle asettama palveluvelvoite mahdollistaisi enintään 3 x 20 MEUR suuruisen vuosittaisen korvauksen
- **Liiallisten korvausten valvontaa** kevennettäisiin
 - Suomi suhtautuu **kriittisesti**, sillä ehdotus saattaa aiheuttaa kilpailunvääristymiä markkinoilla
- SGEI-tukiin liittyvää **läpinäkyvyyttä kasvatettaisiin** siten, että jatkossa **1 MEUR ylittävät tuet tulisi rekisteröidä** kansallisella tai unionin tasolla. Samalla luovuttaisiin kahden vuoden välein tehtävästä erillisestä SGEI-tuki-ilmoituksesta.
 - Suomi **kannattaa** ehdotusta ja katsoo, että ehdotus lisää SGEI-palvelusta maksettavien korvausten avoimuutta ja läpinäkyvyyttä

Kiitos!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet